

“Я выбраў у зыку, а у зыка выбрала мяне”

Яўген Петрашэвіч

Нарадзіўся 8 чэрвеня 1930 г. ў вёсцы Падрэны Матэўскага раёна Гродзенскай вобласці. У 1939 г. сям'я Петрашэвічаў пераехала ў Гродна. У 1949 г. скончыў 9 клас школы № 8, адначасова вучыўся ў Гродзенскай музычнай школе па класе баяна. У пачатку 50-х вучыўся ў Мінскай музычнай вучэльні па спецыяльнасці баяні і дырыжыраванне.

1956-1970 гг. — праца ў Гродзенскай музычнай школе № 1 імя Ю.Семянякі. Адначасова кіраваў аркестравай групай народнага ансамбля песні і танца “Нёман” (каля 5 гадоў), потым — аркестравай групай народнага ансамбля танца “Вянок”, таксама 5 гадоў. У 1972-1974 гг. — кіраўнік хору Абласнога савета прафсаюзаў у Гродне. З 1975 г. кіраваў аркестрам народных інструментаў абласнога Палаца піянераў і школьнікаў. Заснавальнік легендарных гродзенскіх “Дударыкаў”.

Прага да музыкі, напэўна, перадалася мне па радні, там што пам'ятаю, як мы ў прадзед — Піліп Мілашэвіч — граў на скрыпцы. Ды і ўвогуле, у нас ім родзе спявалі ўсе: і мы прабабуля Аўдоля, яе дачкі Зіна, Люда, мы ж мы Воля. Дзядзя Грыша граў на гармоніку. Пам'ятаю, дзядзятчы збіраліся ў нашай хаце і нават плакалі, слухаючы песні і музыку. Я разам са сваёй сястрой Ірынай, можна сказаць, хутчэй навучыўся спяваць, чым хадзіць. Я да музыкі з дзяцінства быў страшна неабыхавава. Мяне вельмі хвалявалі і ўражвалі навакольныя гукі. Напрыклад, іду я ў дзяцінстве са школы, нешта мількаю сабе пад нос, зубам у такт шчоўкаю. Акашанірую.

Вёска Падбараны, у якой я нарадзіўся, была вельмі музыкальнай. Былі хлопцы, якія ўмелі граць на гармоніку, дзядзятчы вельмі любілі збірацца і спяваць песні пад іх музыку. Моладзь часта збіралася, каб паіграць на музычных інструментах і паспяваць. Дык гэтыя гукі да гэтай пары ў нас не ў вухах стаяць.

Жыў у хутары хлопец Антон, які выдатна граў на дудцы. Бывала у нас на вачоркі збіраўся народ (а часам нават адбываліся мужчынскія вачоркі), дык заўсёды ўпрошвалі гэтага Антона паіграць на дудцы. Так з дзяцінства і запала мне ў душу нешта музыкальнае, якое адклала свой адбітак.

Некажы прабабуля Аўдоля на базары ў Лунна купіла мне дудачку. На рэлігійным занятку (а ў той час былі і такія — вёў у нас святар Аляксандр Каляшэвіч) я разглядваў яе і неспадзявана яна выпала ў мяне з рук і пакацілася. А мне было сорамна казаць пра яе. Так і атрымалася, што сваю першую дудачку я згубіў. А мне так яна падабалася, і так мне мырылася граць на ёй!

Нёман у той час быў вельмі ажыўлены. Плытагоны, якія сплаўлялі лес па рацэ, часта заставаліся ў нашай вёсцы на начлег, і мы хадзілі да іх паслухаць, пра што гавораць, што спяваюць. Яны ігралі на цікавых самаробных свістульках. Я здагадаўся, як гэтыя самыя робкі робяцца. І потым калі зрабіў адну, гэта стала для нас самым сапраўдным захапленнем. Гэтыя плытагоны паказвалі нам розныя штукі, нават невялічкія спектаклі, а мы ўсё гэта пераймалі, убіралі ў сябе. У адным са спектакляў я сам прышоў у непасрэдны ўдзел і іграў нейкага мужа, які прыехаў з адпачынку і заспеў сваю жонку з палюбоўнікам. Спецыяльна для гэтай ролі выпрасіў у свайго дзядзькі аенную шапку, зрабілі для мяне драўляную шаблю. Увогуле і наш край і наш час

былі вельмі музыкальнымі, што ў значнай ступені паўплывала на мяне.

Першы мой сапраўдны музычны інструмент — губны гармонік — мне падаравала мая маці, Вольга Васільеўна, якая сама мела прыродныя здольнасці да музыкі і спеваў. Яна даволі часта выходзіла на бераг Нёмана і спявала прыгожыя песні.

У нашай вёсцы граў такі хлопец Алесь Троцкі. Я спрабаваў нешта пераняць у яго, нешта граць, нават збіраў дзядей больш-менш здольных і рабіў шумавы аркестр. Калі цямнела, і дзедзі, і дарослыя пачыналі танцаваць на падворку.

Кожны інструмент непаўторны, як мова кожнага народа. Я вельмі люблю мовы. Пабываў у многіх краінах, чуў шмат моваў, і ўсе яны мне да спадабы, таму што гэта душа народа.

Зараз я ўмею граць на многіх музычных інструментах, напрыклад на гармоніку, як і бацька мой Кастусь. Нават на ровары магу сыграць, калі папрасяць.

У час вайны і пасля яе мы здавалі пакой доктару, у якога быў вельмі прыгожы баян. Ён умеў граць некаторыя вальсы. Я, паслухаўшы і паглядзеўшы, як ён грае, браў баян і на слых прайграваў. Аднойчы, убачыўшы, што добра іграю, гэты доктар чамусьці схваў ад мяне інструмент. Дарэчы, потым ігра на баяне стала вельмі карыснай, таму што падчас вайны часта праходзілі аблавы на мірных жыхароў, быў вялікі дэфіцыт усяго, і каб неўзыхваўшы не забралі прадукты, прыпасы хавалі ў куфар. І на гэты куфар сяду я і пачынаў граць на гармоніку ці баяне. Ніхто мяне не чапаў, таму прадукты заставаліся пры нас.

Карысць быць музыкам была яшчэ і ў тым, што баяністаў у мае студэнцкія годы ахвотна бралі жыць на кватэру. Іншы ногі пазбівае, шукаючы пакой, а калі гаспадар пабачыць на тваім плячы гармонік ці баян — пытанне вырашыцца адразу. Толькі вось граць трэба будзе заўсёды, калі папрасяць. Можна вучобу прапусціць, але адмовіцца не маеш права.

Мой бацька Канстанцін Канстанцінавіч атрымаў у Харкаве адукацыю і спецыяльнасць кваліфікаванага паштовага служачага. Служыў начальнікам пошты ў Лунне (Мастоўскі раён). Падчас польскай улады са сваім старэйшым братам працаваў цесляром, а з прыходам савецкай улады ў 1939 годзе яго перавялі на работу ў Гродна, на пасаду

Я вельмі шмат іграў на гармоніку, не толькі на вуліцы, але і вяртаючыся дахаты. Бацькі нават казалі: “Хопіць ужо іграць! Ужо зусім губы спухлі!”. Ад гэтага мне нават мянушку далі Лупаты. У мяне з дзяцінства існуе вялікая цяга да музыкі, якую я пранёс праз усё жыццё да сённяшняга дня.

Яўген Петрашэвіч у час выступаў у Бельску Падляскім 1989 г.

Рэпрэсіі не прайшлі і ж

Нам бацька часта гаварыў: “Дзеці, сённяшняя ўлада на пяску пабудавана. Яна не вечная, доўга не ўтрымаецца”.

галоўнага бухгалтара абласной пошты.

Бацька, таксама адораны чалавек, распавядаў, што калі быў у Харкаве, купіў сабе гармнік і па нотах вывучыў “Ойча наш”, сеў на лесвіцы ў навагоднюю ноч і заіграў. Шмат людзей сабралася каля яго, слухалі, але пасля гэтага ён больш ніколі не іграў. Увогуле, ён ж і ў ж тэж тычны склад розум, быў строгім чалавекам і не вельмі добра ставіўся да ж яго захаплення ж зыкай.

Пасля школы я паступіў у Мінскую ж звычайную вучэльню па спецыяльнасці баян і дырыжыраванне. З трэцяга курса вучэльні ж не прызвалі ў войска, дзе я служыў з 1950 па 1953 гады. Такім чынам вучоба расцягнулася на 7 гадоў (1949-1955). Затое я вучыўся ў прафесараў Мікалая Аладава і Яўгена Глебава, быў знаём з Генрыхам Вагнерам

Калі я служыў у войску ў Калінінградзе, ж іх ж ці і бацьку арыштавалі і рэпрэсавалі. Справа ў тым што ж ё дзядуля, бацька ж ёй ж ці, дзед Васіль Рамашка, жыў тады ў Ашрыцы, працаваў цырульнікам і з часам нават адкрыў сваю ўласную цырульню. Мая ж ці разам з бабуляй таксама жылі ў Ашрыцы, але з-за неспрыяльнага клімату ім давялося вярнуцца на радзіму. Бацькоў рэпрэсавалі за перапіску з ж ім дзедам і цёткамі Наталляй і Алесяй, якія таксама жылі ў Ашрыцы. Бацьку як агітатара адправілі ў ссылку ў Ангарск на 15 гадоў, ж ці як шпіёнку адправілі ў Архангельск на 25 гадоў.

Ён ж так свабодна казаць, за тое і папаліўся. Ён увогуле вельмі правільна разважаў, і людзям парады даваў, там дзверы ў нашу хату ніколі не зачыняліся.

Тады ж жылі на вуліцы Мулярскай, якая ўжо не існуе. У нашай сям’і было тры пакоі. Пасля таго, як забралі бацькоў, ж ю сястру Ірыну загналі ў ж ленькі пакойчык, а ў два іншыя пасялілі КДБістаў. Гэтыя кэдэбісты часта ж няліся, сыходзілі адны, прыходзілі новыя. Пасля 5 гадоў бацькоў вызвалілі, і яны вярнуліся на радзіму. Маю дакументам, што бацькі рэабілітаваныя за адсутнасцю віны, але 5 гадоў адбылі ссылку, былі асуджаныя як палітычныя злачынцы.

Вярнуўшыся дахаты, я быў павязаны па руках і нагах. З-за арышту бацькоў ў ж не было шмат праблем і перашкодаў у працы і творчасці. Здаецца, чаго прасцей - узяць аловак, напісаць ж лодыню і сыграць у калектыве. Але не! Тут ты знаходзішся “пад каўпаком”. Гэта як ферзь: ён стаіць, але ўжо дзейнічае, хоць не было ніводнага яго ходу. Але ж не гэта толькі загартувала.

Педагагічная і творчая дзейнасць

Пасля вяртання ў Гродна я распачаў актыўную педагагічную і творчую дзейнасць. На працягу 14 гадоў працаваў у Гродзенскай музычнай школе № 1, адкуль сам выйшаў калісці. Выкладаў ігру на баяне і кампазіцыю, адкрыў клас цымбал, арганізаваў інструментальны квінтэт, з якім паспяхова выступаў у Мінску і Беластоку. Таксама веў аркестр народных інструментаў, дзе гралі балалайкі, але я заўважыў, што балалайкі ў нашым краі не прыжываюцца.

Потым мяне запрасілі працаваць у ансамбль “Нёман”. Працаваў я з энтузіязмам, нягледзячы на матэрыяльны бок. У гэтым ансамблі на словы Шыдлоўскага вышлі кампазіцыі “Залатыя каласы” і “Мяцеліца”. Гэты ансамбль мы стваралі ў спалучэнні гучання скрыпкі, цымбал, дудак, што у той час было даволі незвычайна. Давалося выступаць у Маскве на крамлёўскай сцэне.

“Нёман” быў ансамблем даволі высокага музычнага ўзроўню, які многія імкнуліся запрашаць. Дзякуючы нашым намаганням, пасля мяне ансамбль яшчэ працягваў гучаць, але потым яго давалі да вясковага ўзроўню. Я перайшоў працаваць у ансамбль “Вянок”, які знаходзіўся ў Палацы культуры хімікаў.

Так нарадзіліся “Дударыкі”

Займаючыся творчай дзейнасцю, я паступова прыйшоў да высновы, што многія людзі хацелі б слухаць менавіта народную музыку. Вось я і вырашыў успомніць дзяцінства (памятаеце шумавыя аркестры?) і стварыць свой дзіцячы фальклорны ансамбль.

Так у 1980 г. у Палацы дзіцяча-юнацкай творчасці нарадзіліся “Дударыкі”.

Тут знайшліся здатныя дзеці, з якімі мы пачалі спрабаваць граць фальклорныя кампазіцыі з дудачкамі, цымбаламі, скрыпкамі. У працы з гэтымі дзецьмі я разглядзеў сваё юнацтва, дзяцінства, тыя даўнія напевы і песні, якія нараджаліся ў мінулым. Менавіта ў гэты момант я зразумеў, што можна стварыць асобную фальклорную групу і адродзіць святкаванне народных традыцыйных святаў, такіх як Купале, Каляды, гуканне вясны.

Дзеці ў Палацы хацелі навучыцца граць на акардэоне, баяне. Я вучыў, але пры гэтым казаў, каб у нядзелю прыходзілі на дадатковыя рэпетыцыі “Дударыкаў”. З гадамі яны ўсе перайшлі ў “Дударыкі”. Канечне, не абыходзілася і без праблем у калектыве, але я ні разу не скардзіўся на дзяцей іх бацькам. Таму што ўсе бацькі хочучь бачыць сваё дзіце добрым, найлепшым. І дзеці шанавалі маю пазіцыю, асабліва з гадамі.

На пачатку ўзніклі цяжкасці ў падборы рэпертуару, таму што дзіцячых фальклорных твораў практычна няма. Мне не раз даводзілася ездзіць па вёсках і збіраць фальклорны матэрыял для будучага ансамбля. Акрамя гэтага, трэба было вырашаць і іншыя праблемы: шукаць спонсараў на шыццё вопраткі, абутку для выступаў, майстраваць атрыбуты народных святаў (калядную зорку, саламяныя маскі, лапці), навучыць дзяцей без спецыяльнай музычнай падрыхтоўкі адначасова граць, спяваць і прытанцоўваць.

У дзяцінстве, як я ўжо казаў, я спрабаваў ствараць імправізаваныя дзіцячыя аркестры. Гэта паказальна, што тое, у што дзеці гуляюць, становіцца іх спецыяльнасцю, зацікаўленасцю, тым, што для іх застаецца вельмі важным. Нехта з мудрых сказаў: “Геній жыве ў дзецях”. А працяжляецца гэта ў свежасці і навізне пачуцця. І пранесці гэтае адчуванне як свечку праз жыццё з вятрамі няўзгод — гэта вялікі подзвіг і сапраўдная радасць.

У асноўным гучала народная ці блізкая да народнай музыка. Дзеці любяць гуляць у гульні, а цацкі робяць дарослыя. Я рабіў музычныя “цацкі” — вясновыя, юр’еўскія, купальскія, калядныя, восеньскія песні. З ростам дзяцей мяняліся і песні. Раслі дзеці — раслі і песні, рос і я як творца.

У ансамблі напачатку было 20 дзяцей: 15 хлопчыкаў і 5 дзяўчынак. Таму падбор песен праходзіў з большым разлікам на хлапцоў. Гралі мы на самых розных інструментах: на дудцы, жалейцы, гармоніку, цымбалах, скрыпцы, кантрабасе, ударных. Я адразу ж пачаў наладжваць тут парадак, як у вялікай сям’і: дзеці былі рознаўзроставыя, таму старэйшыя апекаваліся над малодшымі, кожны меў сваю ролю ў калектыве, займаўся сваёй справай, але ў сукупнасці з іншымі. З часам група вырасла ў самастойны ансамбль. У наш рэпертуар увайшлі песні, танцы, калядна-абрадавыя мелодыі.

У “Дударыкаў” склаліся і свае традыцыі. Так, кожны год ансамбль разам з маёй сястрой Ірынай віншавалі з Калядамі ўсіх настаўнікаў і гурткоўцаў Палаца дзіцяча-юнацкай творчасці. Таксама ў калектыве праводзіліся Дні імянінніка. Да арганізацыі гэтага мерапрыемства далучаліся бацькі дзяцей. Штогод у верасні адбывалася ўрачыстае прысвячэнне ў гурткоўцы ансамбля “Гарадзенскія дударыкі”.

Калі надыходзіла вясна, “Дударыкаў” запрашалі ў Новы замак, каб адсвяткаваць гуканне вясны. Гэтыя маленькія святы прыносілі шмат радасці, вяселя, смеху і гумару!

Увогуле, “Дударыкі” заўсёды былі жаданымі гасцямі ў школах, бібліятэках, на гарадскіх святах са сваімі творчымі праграмамі (напрыклад, на свята беларускага пісьменства і друку).

Я адначасова быў і кампазітарам, і педагогам. Менавіта ад таго, як я мог спалучаць гэтыя дзве сутнасці, залежала атмасфера ў калектыве, узаемаадносін паміж мною і дзецьмі, а таксама і развіццё саміх дударыкаў — творчае і духоўнае.

Дударыкі гукаюць вясну, 1993 г.

У 1993 годзе фальклорнаму калектыву “Гарадзенскія дударыкі” было прысвоена ганаровае званне “узорны”. Мая сястра, Ірына Белавусава — дырыжор ансамбля народных інструментаў — таксама разам са мной прыклала вялікія намаганні для таго, каб “Дударыкі” змаглі падняцца на такую вялікую прыступку ў сваім развіцці і дасягнуць прызнання.

На наступны год Міністэрства культуры і друку Беларусі запрасіла нас на першы Міжнародны фестываль фальклору, дзе мы атрымалі дыплом.

Неаднаразова адзначалі наш калектыв абласны адзел народнай адукацыі і ўпраўленне культуры Гродзенскага аблвыканкама, гарвыканкам. “Дударыкі” неаднаразова выступалі па радыё і на тэлебачанні.

Наш рэпертуар, арыентаваны менавіта на нацыянальныя абрадавыя традыцыі, складаўся з некалькіх блокаў: купальскія песні, вяснянкі, калядкі, патрыятычныя і забаўляльныя песні, а таксама “інтэрнацыянальныя” творы. Калі мы ездзілі ў замежжа, то спявалі песню той краіны, куды ехалі. Заўсёды вязлі з сабой своеасаблівы музычны сувенір. Гэта быў нейкі мост паміж двюма культурамі.

Менавіта з такога тыпу песен былі нямецкая песня пра вясну, англійская — “Капітан”, нарвежскі “Вальс”, французская “Сурлепо”, а таксама песні нашых суседзяў.

“Дударыкі” скараюць Еўропу

“Дударыкі” у свой час добра пакаталіся па свеце. Так, мы ездзілі з канцэртамі ў Літву (каляднык анцэрту Вільні, 1996 г.), Польшчу (канцэрт народнай узыкі ў Бельску Падляскім, 1989 г.), Францыю (г. Брыў, 1998 г.), Швецыю (г. Норсберг, 2001 г., канцэрт для дзяцей дыпламатаў з розных краін), Нарвегію (жнівень 2000 г.).

Хацеў бы крышку падрабязней распавесці пра канцэрт у Францыі, таму што гэта было наша першае сур’ёзнае міжнароднае падарожжа і выпрабаванне такога кшталту.

Мы выступалі з праграмай на XII Міжнародным фестывалі “Аркестрына”, які праходзіў у французскім горадзе Брыў. Тут змаглі паказаць свае таленты трынаццаць аркестраў, семсот юных музыкаў з краін Еўропы, Амерыкі і Афрыкі.

Кампазітар і дырыжор Жак Педі пры выкананні сваёй кампазіцыі “Мора” пасадзіў нашых “Дударыкаў”, апранутых у нацыянальныя строі, у цэнтры ўсяго зводнага вялізарнага аркестра. Ён даручыў нашаму калектыву пачаць кампазіцыю, а таксама выканаць яе завяршальную частку. Потым мы яшчэ выканалі і сольную партыю п’есы ўсё таго ж Жака Педі. На сцэне дзеці паводзілі сябе раскавана, свабодна. І не дзіўна, бо нашыя заняткі і падрыхтоўка былі менавіта для сцэны, а не для муштравання.

Асабліваю цікаўнасць там выклікалі нашыя нацыянальныя музычныя інструменты. Падчас тэлетрансляцыі вельмі часта на экране паказвалі нашу цымбалістку Волю Канішчаву.

Таксама “Дударыкі” паўдзельнічалі ў мясячніку еўрапейскай культуры ў Кракаве (1992 год).

У 2000 годзе мы былі з канцэртамі ў Нарвегіі. “Дударыкі” прымалі ўдзел у міжнародным гала-канцэрце “Тварам да твару з нашым светам” пад лозунгам “Маладое пакаленне — за лепшую будучыню”, які праводзіўся ў рамках фестывалі “Трандэлаг-2000”.

На гэтым жа канцэрце разам з намі выступалі скандынаўскія калектывы, музыкі з Ірландыі, Балгарыі, вострава Марцініка. “Дударыкі” здолелі ўпісацца ў канцэрт сучаснай музыкі са сваёй фальклорнай праграмай “Поры года”. Вялізная зала на адкрытай пляцоўцы бурна рэагавала на ўсе нашыя песні, а “Вальс” ля-мінор Эдварда Грыга — знакамітага нарвежскага кампазітара — стаў прыемнай нечаканасцю для слухачоў.

За мяжой “Дударыкі” выклікалі большае захапленне, чым у нашай краіне. Напрыклад, калі мы былі ў Швецыі і нас запрасілі павандраваць з шахматным клубам, мы далі канцэрт у інтэрнаце для дзяцей дыпламатаў усяго свету, дзе прывялі ў захапленне ўсіх б з выключэння глядачоў. Потым нашыя дзеці яшчэ ўмудрыліся перамагчы шведаў у шахматах. А саміх шведскіх шахматыстаў я за пару тыдняў зрабіў дударыкамі. Еўропа згубіла нешта фальклорнае, этнаграфічнае, вось таму з захапленнем прымае нас.

Дударыкі святкуюць 70-годдзе свайго кіраўніка, 2000 г.

Дзяцей немагчыма падмануць, таму трэба разумець іх і з заміланнем ставіцца да справы. Трэба шчыра любіць сваё, роднае.

Беларускія народныя песні маюць сканцэнтраваную вя ізарнейшую энергію, яны вечныя. Кожны час патрабуе новыя музычныя плыні, але сама ідэя песні — народная. І яна павінна быць моцнай як падмурак будынка.

Напрыканш нашага выступу перакладчыца падаравала аргкам тэту пару салаж ных лялек — беларусачку, як сім ал надзеі на лепшы свет, са словам “Дзякуй, Нарвегія!”. Нашыя хлопчыкі і дзяўчынкі ў нацыянальных строях вызначыліся ў аглядзе-конкурсе і занялі ганаровае другое м сца з выплатай значнай прэм і.

Акраш гэтага, м яшчэ правялі 17 канцэртаў: у дам х для састарэлых і хворых людзей, у гарадской Радзе, на пляцоўках выставы Трандэлаг-2000, у культурным цэнтры Стыкльстад — гістарычным м сцы бітвы вікінга Олафа, які стаў караём Нарвегіі.

У апошні дзень фестываля м наведалі Трандхейм прысутнічалі на службе ў храме Нідарос, дзе пахаваныя нятленныя м шчы св.Олафа, а такса м ўдзельнічалі ў забаўляльнай праграме ў музеі музыкі Рынгве, заснаваным дарэчы, рускай жанчынай.

А м жа, у Нарвегіі, мне падаравалі партрэт кам азітара Грыга. Сказала, што я падобны да яго і па віду, і па натуре.

Арганізатарам гэтай цудоўнай паездкі стала старшыня граш дскага аб’яднання дружбы “Нарвегія-Беларусь” Сванхільд Валстадс. Гэта незвычайная жанчына, якая яшчэ была кіраўніцай таварыства дружбы “Паўночны Трандэлаг — Мінск”, дапам гала м огім беларусам у тым ліку і “Дударыкам”, для нас яна стала як сапраўдная клапатлівая м ці. Пра яе, дарэчы, вельм шм т пісалі і ў беларускай, і ў нарвежскай прэсе.

Такса м выступалі на фестывалі ў Гданьску “Граем на інструм нтах унікальных і на чым папала”. Людзі гралі хто на чым хто на дудзе, хто на піле, хто выкарыстоўваў пластыкавыя бутэлькі ў якасці акампанементу. “Дударыкі” м лі беларускую праграм і пару польскіх песен. У сярэдзіне праграм я ўспом іў дзяцінства і выступіў перад аўдыторыяй са сваім гукавым фокусам : паквакаў як жаба, пагаўкаў, пам чаў.

Так здарылася, што “Дударыкаў” нейкі час хвалілі, а потым аб’явілі нацыяналістам ...

Я звольніўся з працы, і ансамбль спыніў сваё існаванне. Але “Дударыкі” ўсё роўна жывуць! Праз ансамбль прайшло не адно пакаленне дзяцей. Прайшоўшы школу калектыву, м огія з іх звязвалі сваё жыццё з м зыкай і паступалі ў далейшым у розныя м зычныя ўстановы краіны. Ганаруся сваім навучэнцам, якія сёння сталі знакам тым дзеячам культуры. Гэта кам азітар і прафесар Віктар Войцік, кіраўнік ансамбля “Беседа”, народны артыст Беларусі, кам азітар Леанід Захлеўны. Гэта два нябачныя ордэны на м іх грудзях! Вядом баяніст-выканаўца Уладзім р Навасадаў, які зараз ездзіць у Данію, Швецыю як кансультант з м тадычным прапановам. Сяргей Кануннікаў, такса м кам азітар, м зыкі браты Фадзіны і іншыя.